

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. május 13.

1. Elfogadta új, konzervatívabb Alapprogramját a CDU

1001 küldött részvételével Berlinben tartotta a Kereszténydemokrata Unió (CDU) idei pártkongresszusát, amelyen az elnökség megújítása mellett a párt új Alapprogramjának (Grundsatzprogramm) az elfogadása volt a napirenden. A 2021. szeptemberében megrendezett szövetségi parlamenti választáson az addig Angela Merkel kancellárral kormányzó CDU a történelme legnagyobb vereségét szenvedte el. A szavazatok éppen csak 24,1%-át elérő párt súlyos vezetőségi válságba és politikai útkeresésbe is sodródott mindezek hatására. Ezt követően 2022 januárjában a pártbázis támogatásával harmadik nekifutásra Friedrich Merzet választották meg a CDU elnökének. A közösségen belül sokan a jövőre 70 éves Merztől várják el a párt hiteles konzervatív énjének megerősítését, akinek megválasztása óta kétségkívül tisztas választási eredményeket ért el a CDU tartományi szinten, s a szövetségi mérésekben is stabilan 30%-on áll.

A mostani tisztújításon Friedrich Merz a 972 leadott szavazatból 873 voksot kapott, ez 89,81%-nak felel meg. Az öt alelnök az észak-rajna-vesztfáliai szociális és munkaügyekért felelős miniszter, a kereszténydemokrata munkavállalók tagozatának elnöke, Karl-Josef Laumann (92%), a szászországi miniszterelnök, Michael Kretschmer (88%), Andreas Jung baden-württembergi Bundestag-képviselő (79%), Silvia Breher alsó-szászországi Bundestag-képviselő (77%), valamint a schleswig-holsteini oktatási miniszter, Karin Prien (56%) lettek. Ezen felül a delegáltak az eddig csak megbízott főtitkárként működő Carsten Linnemannt is megválasztották hivatalosan ezen tisztségre. Beszédes, hogy a párton belül konzervatívként számon tartott és a magát is annak valló Linnemann kapta 91,4%-kal az egyik legjobb választási eredményt, míg a párt balszárnyához tartozó Karin Prien a legrosszabbat.

A párt 17 év elmúltával és bő másfél éves előkészítés után elfogadta új, a párt történetében negyedik alapprogramját is, ami a korábbi merkeli időszak meghaladását és a CDU konzervatív útkeresésének végét hivatott szimbolizálni. A „*Szabadságban élni – Németország biztonságos vezetése a jövőbe*” viselő dokumentum többek között foglalkozik a migrációval, az uralkodó kultúra (*Leitkultur*) és a szociális állam kérdéseivel is. A bevándorlást a párt ezentúl, a korábbi merkeli hagyománnyal szakítva harmadik országokban féekzné meg, a menekültkérelmi eljárásokat is ott folytatná le az EU területe helyett. A CDU azt követeli ezen felül, hogy a bevándorlók „*ha és de nélkül*” kötelezzék el magukat a német *Leitkultur* mellett, ami alatt a kereszténydemokraták az alaptörvény iránti elkötelezettséget, „*az otthon és a hovatartozás közös tudatát*”, „*hagyományaink és szokásaink megértését*”, valamint a német kultúra és nyelv ismeretét értik. Legnagyobb részt az új alapprogramban a gazdaságpolitikai irányelvek kapták, mint például az alaptörvényben rögzített adósságfék melletti kiállítás, a polgári juttatás és a szociális háló megreformálása, a „*dolgozó középosztály*” adók általi tehermentesítése, valamint az energiaszektor és az éghajlatvédelem

gazdaság általi összehangolása. Ezen felül a párt a Bundeswehr megerősítése érdekében fokozatosan visszavezetné a kötelező katonai szolgálatot.

Összességében nagy konzervatív fordulatot nem hozott sem a pártkongresszus, sem az új alaprogram, mindazonáltal egyfajta jobbra tolódást és hangsúlyeltolódást konzervatív irányba mutat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

Igazgatónk, Bauer Bence elemzését a témában [itt](#) olvashatja.

2. Olaf Scholz kancellár látogatása a Baltikumban

Olaf Scholz (SPD) kancellár az előző hét során Litvániába és Lettországba látogatott, ahol megerősítette Németország elkötelezettségét a balti államok védelme mellett. *„Németország határozottan a balti államok oldalán áll.”* – jelentette ki Scholz a Gitanas Nauseda litván elnökkel folytatott megbeszélések követően, egyúttal hozzátéve, hogy Németország kész megvédeni a balti államok *„minden centiméterét”*. Ennek leglátványosabb jeleként kerül felállításra – német vezetéssel – egy Litvániában állomásozó többnemzetiségű dandár, mely 2027-ig kell, hogy elérje a teljes műveleti készültséget. Németország mintegy 4800 katona és további 200 civil alkalmazott litvániai állomásoztatását tervezi a misszió keretében. Az előzetes előkészítés jegyében idén áprilisban érkezett meg a Bundeswehr első alakulata az országba. Az egység felállítása Scholz értékelése szerint megfelelő ütemben halad és a kijelölt céldátumig meg fog valósulni. Nauseda litván elnök méltatta a dandár telepítése terén elért eredményeket. *„Azonban stratégiai biztonsági környezetünk még gyorsabb tempót igényel”* – jelentette ki az elnök. Ennek megfelelően a dandár minél gyorsabb állandó telepítése *„abszolút prioritás”* Litvánia számára.

A Bundeswehr 10. páncélos dandárjának Litvániában állomásozó alakulatainak megtekintését követően Scholz Rigába utazott, ahol közös tárgyalásokat folytatott Evika Silina lett, Ingrida Šimonytė litván és Kaja Kallas észt miniszterelnökökkel. Közös sajtótájékoztatójukon mindhárom balti állam kormányfője hangsúlyozta, hogy Ukrajna támogatása mennyire fontos a balti régió számára. A biztonság azonban nem korlátozódhat csak erre a régióra, hanem egész Európa számára fontos, hogy Ukrajna megnyerje az orosz agressziós háborút – jelentette ki Šimonytė litván miniszterelnök. Scholz hangsúlyozta: *„Az önök elleni támadás mindannyiunk elleni támadás lenne”*. *„Balti szövetségeseink”* biztonsága *„a mi biztonságunk”* – mondta a kancellár. Scholz egyúttal leszögezte, hogy az ukrajnai háború esetében mindenáron el kell kerülni atomfegyverek bevetésének még az eshetőségét is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Palesztinpárti tüntetések már a német egyetemeken is

Az amerikai egyetemeken az elmúlt hetekben tapasztalt palesztinpárti tüntetések és egyetemfoglalások átterjedtek Németország felsőoktatási intézményeire is. Az elmúlt hét folyamán több nagy egyetemen, többek között Berlinben, Lipszében és Brémában is voltak palesztinbarát csoportok által szervezett tiltakozó akciók, amelyek közül néhány esetében az egyetemi campuson lévő termeket vagy tereket is megpróbálták elfoglalni.

Kedden a berlini Freie Universität Berlinen nagyjából 150 aktivista próbálta meg elfoglalni az egyetem egyik udvarát és ott sátrakat felállítani, mindeközben antiszemita rigmusokat skandáltak, míg Lipszében az egyetem főépületében barikádozták el magukat a palesztinpárti tüntetők. Berlinben a rendőrség jelentése szerint 79 embert vettek ideiglenesen őrizetbe, közülük 49 nőt és 30 férfit, és 80 büntetőeljárás, valamint 79 szabálysértési eljárás indult. A berlini eset után több mint 200 oktató állt ki az aktivisták mellett. *„Függetlenül attól, hogy egyetértünk-e a tiltakozó tábor konkrét követeléseiével, kiállunk diákjaink mellett, és megvédjük a békés tiltakozáshoz való jogukat, amely az egyetemi területek elfoglalását is magában foglalja.”* – áll a nyilatkozatban, ami egyúttal felszólítja a *„(...) berlini egyetemek vezetőségét, hogy tartózkodjon a saját diákjaival szembeni rendőri fellépéstől és a további büntetőjogi felelősségre vonástól”*.

Bettina Stark-Watzinger (FDP) szövetségi oktatási miniszter elborzadva reagált az oktatók által közölt levélre. *„A berlini egyetemek oktatóinak nyilatkozata megdöbbentő számomra. Ahelyett, hogy egyértelműen állást foglalnának az Izrael és a zsidók elleni gyűlölet ellen, az egyetemi megszállókat áldozattá teszik és az erőszakot bagatellizálják”* – fogalmazott a miniszter hozzátéve: *„Az, hogy ennek a támogatói tanárok, az egy új minőség. Nekik különösen az alaptörvény talaján kell állniuk.”* Hasonló állásponton van Berlin tartományi miniszterelnöke, Kai Wegner (CDU) is, aki elmondta, hogy a röpirat szerzőivel és tartalmával egyáltalán nem szimpatizál, valamint, hogy a berlini egyetemek a tudás, a kritikus vita és a nyílt eszmecsere helyszínei, és azok is maradnak. *„Az antiszemitizmus és az Izrael-gyűlölet azonban nem véleménynyilvánítás, hanem bűncselekmény”* – mondta Wegner.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

4. Boris Pistorius észak-amerikai útja

Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter pénteken Washingtonba látogatott, ahol Lloyd Austin amerikai védelmi miniszter mellett számos szenátorral és politikai döntéshozóval találkozott. A megbeszélések középpontjában a júliusi NATO-csúcs előtti szakpolitikai egyeztetések, az Ukrajnának szánt közös katonai segítség és a német védelmi erők modernizálása volt. A washingtoni John Hopkins Egyetemen tartott előadásában, a német biztonságpolitikai szemlélet átalakulásáról szólva, Pistorius kiemelte, hogy a sokáig alul finanszírozással küzdő Bundeswehr modernizálásának hatására *„Németország mára egy rendíthetetlen szövetséges, aki képes és hajlandó betölteni a szövetségben és a világpolitikában betöltött szerepét.”* A miniszter egyúttal kijelentette, hogy Németország kész *„nagyobb mértékben hozzájárulni a méltányos transzatlanti tehermegosztáshoz”*. Ezen változást mi sem mutatja jobban, mint hogy Oroszország Ukrajna elleni agressziója óta Németország feladta vonakodó álláspontját, hogy fegyvereket küldjön háborús övezetekbe. Mi több időközben mintegy hétmilliárd euró értékben küldött Berlin katonai segílyt Ukrajnának – így a

miniszter. Pistorius egyúttal azt is leszögezte, hogy a védelmi célra fordított kiadások esetében a GDP 2%-át elérő érték csak az alsó határt jelenti a kiadások esetében, nem pedig a felső határt.

Amerikai partnerével való megbeszéléseket követően Pistorius szintén bejelentette három HIMARS-típusú rakétakilövő rendszer Ukrajnának való szállítását – ennek keretében az amerikai haderő állományában lévő fegyverek megvásárlását és leszállítását a német fél fizeti majd. Előző nap Pistorius a Boeing helikoptergyárát látogatta meg Philadelphiában, ahol a Németország által rendelt CH47-F Chinook-típusú nehéz szállítóhelikoptereket is gyártják majd. Korábban Berlin 60 darabot rendelt belőle a Bundeswehr számára a legmodernebb Block II változatban. A tervek szerint a helikopterek 2027-ig a Bundeswehr állományába kerülhetnek. Az ukrajnai háború kitörése óta Németország mintegy 23 milliárd euró értékben rendelt fegyvereket és felszerelést a Bundeswehr számára az Egyesült Államoktól.

Pistorius észak-amerikai körútjának következő állomásaként Kanadába látogatott, ahol további megbeszéléseket folytatott védelmi együttműködésekről. Többek között szóba került a Norvégiával és Kanadával közös sarkvidéki biztonságpolitikai kezdeményezés, amelynek célja az Atlanti-óceán északi részén és az Északi-sarkvidéken átvezető kommunikációs kábelek biztosítása lenne.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Újabb konfliktusok a kormánykoalíción belül a költségvetés és a nyugdíjreform kapcsán

Olaf Scholz (SPD) kancellár, Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter és Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter múlt hét kedden ismét válságtanácskozássra ültek össze. A találkozó fő témája az 2025-ös költségvetés, valamint a tervezett nyugdíjreform Lindner, illetve FDP általi blokkolása voltak.

A költségvetés körüli vita már két héttel ezelőtt nyilvánvalóvá vált, amikor is az egyes minisztériumok elküldték a pénzügyminisztériumnak a 2025-ös évre vonatkozó pénzügyi igényeiket, amely után Scholz, Lindner és Habeck egy konzolidációs kurzus mellett döntöttek. Ennek oka az, hogy a szövetségi kormánynak 15 és 30 milliárd euró közötti összegben kell megszorításokat foganatosítania, azonban ezt néhány minisztérium (Külügyi Hivatal és a Szövetségi Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Minisztérium) nem vette figyelembe és ehelyett továbbra is többlet összegekre tartanak igényt. A találkozót megelőzően Lindner ezzel kapcsolatban a következőképp fogalmazott: „*Túlzó kívánságlistákat nyújtottak be. Karácsony, húsvét és születésnap együtt*”, amit egyúttal „*elfogadhatatlannak*” titulált.

Ezen felül a Christian Lindner és Hubertus Heil (SPD) szövetségi munkaügyi és szociális ügyi miniszter által márciusban bemutatott [nyugdíjreformról szóló tervezetet](#) múlt hét szerdán fogadta volna el a kabinet. Ez azonban a pénzügyminiszter, sajtóértesülések szerint leginkább a Szövetségi Munkaügyi és Szociális Ügyi Minisztérium által benyújtott túlzó kiadásokra vonatkozó kérelem miatti ellenállásába ütközve nem történt meg. A Pénzügyminisztérium szóvivője szerint a nyugdíjcsomagról szóló kabinetdöntést azonban továbbra is májusra tervezik, miután a költségvetési terveket átszervezték. Ennek érdekében volt a hármas válságtanácskozás is, illetve a kormányon belüli egyeztetések folyamatosan zajlanak.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Újabb erőszakos támadás prominens német politikus ellen

Az elmúlt hetekben több politikust is erőszakos támadás ért Németország-szerte. A legújabb támadásban Franziska Giffey (SPD) szenátor, Berlin egykori főpolgármestere sérült meg könnyebben, miután egy fővárosi könyvtárban hátulról megütötték. A 74 éves, zavart elmeállapotú elkövetőt a támadást követően azonnal őrizetbe vették és elrendelték pszichiátriai megfigyelését. A politikusok és pártok utcai standjai ellen megszorodó erőszakos támadásokra válaszul múlt hét kedden a szövetségi és a tartományi belügyminiszterek rendkívüli ülést tartottak, melyen a politikailag aktív személyek jobb védelme és a büntetőjog szigorítása mellett szólaltak fel. Michael Stübgen, Brandenburg tartomány belügyminisztere és a belügyminiszteri konferencia elnöke szerint a hatályos büntetőjog „már nem tükrözi megfelelően a köztisztviselőket és választott képviselőket, és az önkénteseket is fenyegető veszélyt”. Stübgen szerint ennek a felismerésnek most konkrét jogalkotási kezdeményezésekben kell tükröződnie, melynek célja a büntető törvénykönyv bővítése kell, hogy legyen. A közhivatalnokok és választott képviselők agresszív befolyásolását, amelynek különös hatása van a demokráciára, kriminalizálni, egyben pedig szigorúbban kell büntetni – így Stübgen.

A belügyminiszterek az előző évben a Bundesratban támogatták Bajorország kezdeményezését, amely az önkéntes munkát végző személyek jobb védelme érdekében magasabb büntetési tételeket írta elő. Szintén pozitívan fogadták a Bundesratban Szászország legújabb kezdeményezését is, amely lényegében egy új bűncselekményről szól, amely a köztisztviselők és választott képviselők politikai zaklatás útján történő befolyásolását hivatott büntetni. A cél az, hogy a döntéshozókat – különösen önkormányzati szinten – megvédjék a magánéletüket fenyegető támadásoktól. Utóbbi kezdeményezés közvetlen előzménye Matthias Ecke (SPD) önkormányzati politikus és az SPD szászországi EP-listavezetője elleni drezdai támadás volt. A szociáldemokrata politikust plakátragasztás közben négy – részben fiatalok – elkövető súlyosan bántalmazta május első napjaiban. A belügyminiszteri konferencián bemutatott hivatalos statisztikák szintén riasztó trendre hívják fel a figyelmet. A választott tisztségviselők elleni támadások száma 2023-ban 53%-kal nőtt 2022-hez képest. „A demokráciaellenes erőszak eszkalálódását tapasztaljuk” – jelentette ki Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Intézetünk és a Német Szövetségi Köztársaság Magyar-Német Társasága idén **harmadik alkalommal** szervezi meg **közös nyári egyetemét**, amelynek fókuszában a magyar-német kapcsolatok jövője áll. A nyári egyetem **2024. augusztus 13-17. között Révfülpön**, a Mathias Corvinus Collégium Cholnoky Jenő Ifjúsági Kikötő és Diáktáborában kerül megrendezésre. A programra **elsősorban olyan 18 és 30 év közötti fiatal felnőttek jelentkezését várjuk**, akik érdeklődnek a magyar-német kapcsolatok iránt, valamint aktív, tárgyalóképes német nyelvtudással rendelkeznek.

További információért és jelentkezésért kattintson az [Intézetünk honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Berlinben tartották a német Kereszténydemokrata Unió (CDU) 1001 küldöttjéből álló tisztújító pártkongresszusát. A 2024. május 6-tól 8-ig tartó tanácskozás legfontosabb napirendi pontja az új elnökség választása volt a hétfői napon. Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Magyar Nemzetben elemezte a történéseket.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Intézetünk igazgatója, Bauer Bence is megszólalt az M5 televízió Kommentár klub című műsorában, amely azzal foglalkozott, hogy merre tart az Európai Unió és mi várható a június 9-i európai parlamenti választásokon.

A teljes műsor megtekintéséhez kattintson az [M5 Youtube-csatornájára](#).

A Hit Rádió Világnézet című műsorának nyilatkozott Bauer Bence, Intézetünk igazgatója a németországi vallási helyzetről és lehetséges feszültségekről, amelyeket a migráció okoz.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió honlapjára](#).

A Németországban élő muszlim fiatalok fogékonyak a radikális nézetekre – többek között erről volt szó a HírTv Napi Aktuális című műsorában, amely a hamburgi iszlamista tüntetés eseményeit dolgozta fel.

A teljes adás megtekintéséhez kattintson a [HírTv honlapjára](#).

Migrációval pótolná a hiányzó munkaerőt Németország? Erről a kérdéstről beszélgetett Bauer Bence a Hit Rádió Világnézet c. műsorában, amelyben szóba került még Németország fegyverkezése, gazdasága, energiapolitikája is.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió Youtube-csatornájára](#).

A Fix tv Enigma c. műsorának vendége volt kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter. A beszélgetés középpontjában a legaktuálisabb lengyel bel- és külpolitikai kérdések álltak.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [FixTv Youtube-csatornájára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu